

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 361/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], konajúcej prostredníctvom konateľa a advokáta [REDACTED], zastúpenej advokátkou Mgr. Tatianou Frištikovou, Štúrova 27, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 220/2015 z 28. júna 2017 a takto

r o z h o d o l

Sťažnosť spoločnosti ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA [REDACTED] spoločnosť s ručením obmedzeným o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. septembra 2017 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 220/2015 z 28. júna 2017 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka, ktorá bola ustanovená uznesením Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 14 C 117/2004 z 18. apríla 2005 ako právna zástupkyňa ex offio, po skončení zastupovania žiadosťou z 22. apríla 2014 požiadala Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, Bratislava (ďalej len „centrum“), o uhradenie odmeny za právne zastupovanie vyčíslenej podľa druhej časti druhej hlavy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) podľa počtu vykonaných úkonov právnej služby v súlade s právnou úpravou účinnou v čase ustanovenia sťažovateľky.

3. Centrum o nároku sťažovateľky na odmenu rozhodlo tak, že v časti odmeny za zastupovanie za úkony právnej služby vykonané pred 1. januárom 2006 bolo konanie podľa § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zastavené pre nedostatok právomoci centra a o zvyšnej časti nároku bolo rozhodnuté tak, že centrum sťažovateľke priznalo odmenu pozostávajúcu z paušálnej odmeny bez ohľadu na počet vykonaných úkonov právnej služby podľa tretej hlavy druhej časti (§ 14a – § 14c) vyhlášky, z režijného paušálu a z náhrady hotových výdavkov vrátane DPH.

4. Keďže sťažovateľka nesúhlasila s predmetným rozhodnutím centra, podala na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia centra, ktorým bolo rozhodnuté o nároku sťažovateľky ako súdom ustanoveného právneho zástupcu na odmenu za zastupovanie. Rozsudkom krajského súdu

sp. zn. 2 S 250/2014 z 29. apríla 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) bola žaloba sťažovateľky o preskúmanie postupu a rozhodnutia centra zamietnutá s odôvodnením, že rozhodovanie o úkonoch právnej pomoci uskutočnených pred 1. januára 2006 nepatrí do právomoci centra s tým, že o úkonoch právnej pomoci vykonaných po 1. januári 2006 rozhoduje centrum výlučne podľa druhej časti tretej hlavy vyhlášky ako o paušálnej odmene.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

6. Sťažovateľka sa domnieva, že rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej označených základných práv a slobôd „... pretože najvyšší súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré vychádza z ústavne neprípustnej aplikácie ust. § 14a nasl. vyhlášky, ktoré sa na nárok sťažovateľa na odmenu za zastupovanie nevzťahovali, a naopak vo veci nároku sťažovateľa neaplikoval správne právne normy – ust. § 9 - 14 vyhlášky v znení účinnom v čase vykonania jednotlivých úkonov právnej služby, v dôsledku čoho došlo zároveň k porušeniu zákazu neprípustnej retroaktivity, ako aj v nesprávnom posúdení právomoci žalovaného rozhodnúť o odmene sťažovateľa za úkony právnej služby vykonané pred 1.1.2006“.

7. V tejto súvislosti sťažovateľka ďalej argumentuje:

«Je nesporné, že právna úprava účinná do 31.12.2009 dôsledne rozlišovala prípady ustanovenia advokáta súdom podľa § 30 O. s. p. a určenia advokáta Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z., pričom v prípade ustanovenia advokáta súdom mu vznikol nárok na odmenu podľa § 9 - 14 vyhlášky v závislosti od počtu vykonaných úkonov právnej služby a v prípade ustanovenia advokáta Centrom právnej pomoci vznikol mu nárok na paušálnu odmenu podľa § 14a a nasl. vyhlášky (vid' napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3 M Cdo 22/2008 zo dňa 28.2.2010).

Na základe zákona č. 495/2009 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2010 došlo k novelizácii ust. § 149 ods. 2 O. s. p. tak, že znelo „ak bol účastníkovi súdom ustanovený zástupca alebo

ak ide o zastupovanie na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, pri náhrade trov sa postupuje podľa osobitného predpisu. 15) pričom odkaz č. 15 odkazoval už nie na vyhlášku ako celok, ale iba na jej časť, a to § 14a a nasl. vyhlášky. Zákon č. 495/2009 Z. z. vo vzťahu k zmene ust. § 149 ods. 2 O. s. p. neobsahuje prechodné ustanovenie.

Táto zmena právnej úpravy na základe zákona č. 495/2009 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2010 nemôže mať vplyv na výšku nároku sťažovateľa na odmenu za úkony právnej služby, vykonaných do 31.12.2009, nakoľko touto novelou došlo len k zmene orgánu oprávneného rozhodovať o tomto nároku a procesného postupu pri rozhodovaní, nie však k zmene obsahu hmotnoprávneho práva advokáta ako súdom ustanoveného právneho zástupcu podľa predpisov účinných do 31.12.2009 na zaplatenie jeho odmeny.

Zmena ust. § 149 ods. 2 O. s. p. nemôže odôvodňovať priznanie trov právneho zastúpenia spätne podľa § 14a a nasl. vyhlášky aj z toho dôvodu, že s ohľadom na to, že Centrum právnej pomoci nikdy nerozhodovalo podľa Občianskeho súdneho poriadku, nemôže byť odkaz normy Občianskeho súdneho poriadku na ust. § 14a nasl. vo veci rozhodujúci, ako to v inej súvislosti konštatoval aj najvyšší súd, keď uviedol, že na konanie a rozhodovanie Centra sa totiž OSP nevzťahuje...

Záver najvyššieho súdu o tom, že „až na základe právoplatného rozhodnutia o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia možno hovoriť o hmotnoprávnom nároku a v súvislosti s tým o pohľadávke“ nemôže vo vzťahu k nároku ustanoveného advokáta na odmenu voči štátu obstať, nakoľko takýto záver by znamenal v podstate právnou nevymáhateľnosť nároku advokáta na odmenu voči štátu, keďže nárok advokáta na odmenu voči štátu za zastupovanie, teda za poskytnuté právne služby v prospech klienta by bez vydania podľa záverov najvyššieho súdu konštitutívneho rozhodnutia orgánu štátu de facto neexistoval a advokát by bol vystavený svojvôli štátu, ako a či vôbec o jeho nároku na odmenu rozhodne, čo však v právnom štáte nie je akceptovateľné. Rozhodnutie o povinnosti štátu zaplatiť odmenu ustanovenému advokátovi preto nemôže mať konštitutívne účinky vo vzťahu k vzniku nároku advokáta na odmenu, ale má význam len ako exekučný titul pre prípad potreby núteného vymáhania tohto nároku...

Pri posudzovaní ústavnej akceptovateľnosti nepravej retroaktivity, je potrebné brať tiež do úvahy aj to, či v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci dôjde prijatím novej právnej úpravy k výraznému zhoršeniu doterajšej právnej pozície dotknutých osôb (či už

fyzických, alebo právnických), pretože v takomto prípade je nová právna úprava minimálne v napätí s princípom ochrany legitímnych očakávaní, keďže bez adekvátneho verejného záujmu nesmie byť do budúcnosti arbitrárne zhoršená právna pozícia jednotlivca (napr. PL. ÚS 9/2014, PL. ÚS 3/09 alebo PL. ÚS 11/2010). Pri retroaktívnom pôsobení nových právnych noriem preto musí byť vždy zohľadnené, či nezasahujú neprípustným spôsobom do ochrany legálne nadobudnutých práv (napr. PL. ÚS 38/99) ako aj to, či nedošlo k náhlejšej zmene pravidiel, ktorá zakladá nepredvídateľnosť správania sa orgánov verejnej moci (PL. ÚS 10/06).

Pokiaľ neskoršia právna úprava priznáva advokátovi paušálnu odmenu iba vo výške podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky, hoci právna úprava platná v čase vzniku nároku advokáta na odmenu mu priznávala odmenu vo výške podľa všeobecných ustanovení za jednotlivé vykonané úkony právnej služby, je nepochybné, že zmenou právnej úpravy a retroaktívnym pôsobením novej právnej úpravy dochádza k zhoršeniu právneho postavenia nositeľa nároku ako aj k zásahu do už legálne nadobudnutých práv oprávnenej osoby.»

8. V petite sťažnosti sťažovateľka žiadala vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu, zrušil napádaný rozsudok najvyššieho súdu a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je teda absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

13. Podľa č. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

14. Ústavný súd konštatuje, že podstatu sťažnosti tvorí tvrdenie sťažovateľky, že bol ustanovený súdom ako právny zástupca ešte pred účinnosťou novely Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 495/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto si odmenu za poskytnutie právnej služby vyčíslila v súlade s úpravou platnou a účinnou v čase jeho ustanovenia. Správny orgán však pri priznaní odmeny nerešpektoval túto skutočnosť a poskytol jej odmenu podľa právnej úpravy platnej a účinnej v čase rozhodovania o jej odmene, čo potvrdili aj všeobecné súdy v rozhodovaní o žalobe sťažovateľky, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu.

15. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Ústavný súd tak pristúpil k prieskumu, či výklad všeobecných súdov nebol natoľko svojvoľný, že by to mohlo znamenať zásah do základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Najvyšší súd zhrnul dôvody, pre ktoré žalobu sťažovateľky zamietol, takto:

«Podľa žalobcu sa na rozhodovanie o trovách mal uplatniť § 149 ods. 2 OSP, účinný do 31.12.2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k tomu uvádza, že vzhľadom na absenciu intertemporálnych ustanovení k zmenám v právnej úprave OSP, účinných od 01.01.2010 (zákon č. 495/2009 Z. z.), je potrebné vychádzať zo základných zásad teórie práva, podľa ktorých v procesnom práve sa aplikuje procesnoprávna norma účinná v čase rozhodovania.

Táto zásada je zakotvená aj v ust. § 355 OSP, podľa ktorého ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona zostávajú zachované.

K námietke žalobcu ohľadne neprípustnosti retroaktivity právnych noriem Najvyšší súd SR poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/56/2015 zo dňa 01.01.2016, ktorý v tejto súvislosti obsahuje právny výklad pravej a nepravej retroaktivity nasledovne: „... advokátovi vzniká nárok na odmenu až potom, ako bol právoplatne ustanovený alebo určený na zastupovanie účastníka konania, samozrejme a dňom, kedy došlo k vykonaniu jeho prvého samotného úkonu v rámci poskytovania právnej služby v konaní, avšak až po právoplatnosti rozhodnutia o ustanovení. Zmena právnej úpravy týkajúcej sa určenia orgánu, ktorý má právomoc priznávať nárok na bezplatnú právnu pomoc, resp. výška tejto odmeny a spôsob rozhodovania a jej vyplácania môžu nasvedčovať tomu, že v tomto prípade sa jedná o nepravú spätnú účinnosť právnej normy (nepriamu retroaktivitu). Nepriama retroaktivita však v konečnom dôsledku nepôsobí do minulosti, pretože akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej normy a tento stav rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy...

Súdne konanie, v ktorom bol žalobca ustanovený ako zástupca navrhovateľky bolo právoplatne ukončené dňa 03.03.2014, bez priznania nároku na náhradu trov konania. V zmysle ust. § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. je pre rozhodovanie žalovaného rozhodujúce, či súd oprávnenej osobe zastúpenej ustanoveným advokátom priznal náhradu

trov konania. V prípade, ak tejto osobe náhrada trov právneho zastúpenia nebola priznaná, advokátovi (pri splnení podmienok uvedených v citovanom ustanovení) prizná Centrum odmenu za právne zastupovanie podľa § 14a a § 14b vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

Ako už Najvyšší súd SR uviedol, novelou OSP účinnou od 01.01.2010 súdy stratili právomoc rozhodovať o odmene advokáta ustanoveného súdom a táto právomoc prešla na Centrum právnej pomoci, ktoré o odmene rozhoduje postupom podľa § 15 zákona č. 327/2005 Z. z. podľa tretej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z., na základe ktorej sa ustanovenému advokátovi za zastupovanie osoby priznáva paušálna odmena za konanie ako celok a nie odmena za jednotlivé úkony právnej služby podľa druhej hlavy druhej časti vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Žalobcovi bola odmena za zastupovanie priznaná v súlade s touto právnou úpravou, a preto krajský súd rozhodol vo veci správne, keď žalobu žalobcu zamietol.»

17. Po predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd v prvom rade konštatuje, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania považuje za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

18. Ústavný súd zároveň poukazuje aj na výšku predmetu „sporu“, t. j. rozdiel medzi požadovanou a priznanou odmenou, ktorý je približne 500 €. V tejto súvislosti totiž už viackrát formuloval právny názor, podľa ktorého ak platná a účinná právna úprava vylučuje

u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľovi len v celkom výnimočných prípadoch, a to v prípade, ak sťažnosť signalizuje, že k zásahu do základných práv alebo slobôd došlo v mimoriadne závažnom rozsahu (m. m. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, II. ÚS 757/2014).

19. Napokon ústavný súd poukazuje na to, že obdobná právna vec už bola riešená iným senátom ústavného súdu (IV. ÚS 273/2018), ktorý dospel k záveru, že vo veci posúdenia charakteru uplatnenia trov právneho zastúpenia (t. j. či má hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu povahu) argumentácia všeobecných súdov o procesnoprávnej povahe nároku na náhradu trov právneho zastúpenia je ústavne konformná a sťažnosť považoval za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd nezistil dôvody, pre ktoré by sa mal od týchto záverov odkláňať a v podrobnostiach na nich odkazuje.

20. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že nemožno rozporovať skutočnosť, že v dôsledku zmeny právnej úpravy, ktorá vniesla do existujúcich právnych vzťahov nový mechanizmus nepravou retroaktivitou, došlo k narušeniu legitímnych očakávaní sťažovateľky vo vzťahu k výške odmeny. Ústavný súd dáva za pravdu sťažovateľke aj v tom smere, že nepravá retroaktivita nemôže byť paušálna, svojvoľná, ale vždy je nevyhnutné proporčne sledovať zamýšľaný cieľ v kontraste s rozsahom zavádzaných zmien. V prípade právnej úpravy odmeny advokáta zastupujúceho ex offio však treba mať na pamäti umocnený verejný záujem, ktorý spočíva v povinnosti poskytovať pomoc v právnych záležitostiach ex offio ako súčasť základných profesijných povinností advokáta vykonávajúceho advokátsku činnosť. Znížená odmena, ku ktorej došlo v dôsledku predmetnej zmeny právnej úpravy, je kompenzovaná zákonom priznanými privilégiami advokátov oproti iným profesijným skupinám, ako napríklad zákonná povinnosť zastúpenia v určitých druhoch súdnych konaní (v širších súvislostiach rozsudok Komory ESLP z 18. 10. 2011 vo veci Graziani-Weiss proti Rakúsku, sťažnosť č. 31950/06).

21. Ústavný súd v závere konštatuje, že najvyšší súd reagoval na argumentáciu sťažovateľky ústavne akceptovateľným spôsobom, z napádaného rozsudku je zrejmé, na základe akých právnych predpisov rozhodol a akými úvahami sa spravoval, pričom aplikácia právnej úpravy nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Nesúhlas sťažovateľky s rozsudkom najvyššieho súdu nemôže sám osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Ústavný súd nezistil žiadne ústavnoprávne vady rozsudku najvyššieho súdu, ktoré by odôvodňovali zásah do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

22. Namietané porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ústavy, resp. práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu videla sťažovateľka iba v záveroch napadnutého rozsudku najvyššieho súdu. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu ňou označeného práva vlastniť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. čl. 1 dodatkového protokolu.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

24. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2018